

PRIJZEN/TARIEVEN

Sociaal tarief bij collectieve verwarmingssystemen

OMSCHRIJVING

Ook in 2017 werden, net zoals de vorige jaren, aanbevelingen in verband met het recht op sociaal tarief bij collectieve verwarmingssystemen opgesteld.

De twee aanbevelingen hadden betrekking op energiekanten die huurder zijn van een woning die in huur wordt gegeven door een sociale huisvestingsmaatschappij. Telkens ging het om een appartementsgebouw waarvan de verwarming met aardgas plaatsvindt door middel van een collectieve installatie (ook wel "Collective Heating Management" of "CHM" genoemd). Krachtens de vigerende regelgeving hebben deze huurders recht op het sociaal tarief. In beide gevallen werd het collectieve verwarmingssysteem beheerd door ENGIE ELECTRABEL, dat ook het verbruik factureert. Met de huurders werd een "contract voor de dienst CHM" gesloten dat met betrekking tot het sociaal tarief de volgende clausule bevat.

"3.2. Voordeel sociaal tarief

Indien u een huurder bent die een woongelegenheden betreft in een appartementsgebouw dat in huur wordt gegeven voor sociale doeleinden door een sociale huisvestingsmaatschappij hebt u conform artikel 2, C van het ministerieel besluit van 30 maart 2007 recht op de toepassing van het voordeel sociaal tarief. Electrabel verrekent dit voordeel, zoals goedgekeurd door de CREG, op uw verbruiksfactuur."

In de facturen van ENGIE ELECTRABEL wordt in deze situatie inderdaad een voordeel sociaal tarief toegekend. Daarbij wordt telkens ook een bedrag "vaste vergoeding" aangerekend. Niettemin bepaalt de wet uitdrukkelijk dat de sociale maximumprijzen "geen enkel forfaitair bedrag of vergoeding" mogen omvatten (artikel 15/10, §2, eerste lid van de wet van 12 april 1965 "betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen"; dat principe wordt herhaald in artikel 11 van het ministerieel besluit van 30 maart 2007 "houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van aardgas aan de beschermde residentiële klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie").

STANDPUNT VAN DE LEVERANCIER

ENGIE ELECTRABEL verantwoordt deze handelswijze als volgt.

"Aangezien Electrabel onder het Collective Heating Management-systeem ("CHM") warmte levert en geen gas kan het "sociaal tarief" niet worden toegepast. Daarom heeft Electrabel overigens in overleg met de CREG een regeling uitgewerkt waarbij aan klanten die in een sociale huisvestingsmaatschappij wonen en die dus normaal recht zouden hebben op het sociaal tarief voor aardgas een "sociale korting" wordt toegestaan op de CHM prijs.

Wat de vaste vergoeding betreft bevestigen we inderdaad dat artikel 11 van het MB van 30 maart 2007 niet van toepassing is op CHM, nu het niet om de levering van aardgas aan een eindklant gaat. In artikel 3.1 van het Contract CHM wordt duidelijk melding gemaakt van deze vaste vergoeding. De dienst CHM brengt een deel eigen kosten met zich mee (zoals uitlezen meters via Siemens en individuele facturatie) die niet in de proportionele term zijn begrepen. Vandaar dat deze kosten via een vaste vergoeding worden aangerekend."

AANBEVELING VAN DE OMBUDSDIENST

Essentieel in de redenering van ENGIE ELECTRABEL is bijgevolg dat het bij collectieve verwarmingssystemen om een levering van warmte en niet van gas zou gaan.

De Ombudsdienst herinnert echter aan de formulering van het recht op sociaal tarief bij collectieve verwarmingssystemen (artikel 2,C van het ministerieel besluit van 30 maart 2007 “houdende vaststelling van sociale maximumprijzen voor de levering van aardgas aan de beschermde residentiële klanten met een laag inkomen of in een kwetsbare situatie”):

“C. Het sociale tarief is van toepassing op huurders die een woongelegenheid betrekken in appartementsgebouwen waarvan de verwarming met aardgas plaats vindt door middel van een collectieve installatie, wanneer de woningen in huur zijn gegeven voor sociale doeleinden door een sociale huisvestingsmaatschappij.”

Uit die tekst blijkt dat voor de toepassing ervan geen sprake moet zijn van een rechtstreekse levering van aardgas aan de eindverbruiker, maar wel van collectieve verwarmingsinstallaties met aardgas. ENGIE ELECTRABEL voert dus vruchteloos aan dat de bepalingen van het ministerieel besluit van 30 maart 2007 niet van toepassing zouden zijn op de door het bedrijf beheerde collectieve verwarmingssystemen. De interpretatie door ENGIE ELECTRABEL zou overigens aan het artikel 2,C iedere betekenis ontnemen. Uit het ministerieel besluit kan men geenszins afleiden dat de regelgever een onderscheid heeft willen maken tussen levering van gas en levering van warmte uit een collectief systeem op gas, integendeel zelfs. In beide gevallen waarin tot een aanbeveling werd overgegaan, was voldaan aan de toepassingsvoorwaarden van het sociaal tarief bij collectieve verwarmingssystemen in appartementsgebouwen. Daarbij moet men voor ogen houden dat de zonet geciteerde bepaling van dwingend recht is, wat voor gevolg heeft dat daarvan niet bij overeenkomst of ingevolge een goedkeuring door een regulerende instantie kan worden afgeweken. De vermelding van een jaarlijkse vaste vergoeding in de contractvoorwaarden of tariefkaarten kan evenmin enig gevolg hebben.

De Ombudsdienst formuleerde de aanbeveling telkens als volgt:

“Electrabel herziet de facturen ingevolge de verwarming door een collectief verwarmingssysteem op gas van het appartement van de heer/mevrouw x in die zin dat geen enkele forfaitair bedrag of vaste vergoeding meer wordt aangerekend.”

ANTWOORD VAN DE LEVERANCIER

ENGIE ELECTRABEL verwierp de aanbevelingen, met herneming van de eerder uiteengezette argumenten.

COMMENTAAR VAN DE OMBUDSDIENST

De Ombudsdienst stelde ook de federale energieregulator CREG in kennis van de inhoud van deze aanbevelingen. Ook de regulator huldigt de opvatting dat het bij Collective Heating Management om de levering van warmte en niet van aardgas gaat. Verder wees de CREG erop dat “de individuele facturering van de klanten die in dergelijke gebouwen leven, een bijkomende kost inhoudt tegenover de directe facturering aan de sociale huisvestingsmaatschappij.” Sommige sociale huisvestingsmaatschappijen besteden de facturering uit aan een derde partij in plaats van hier zelf voor te zorgen. De kost die hiermee gepaard gaat, lijkt op het eerste zicht redelijk, ook al heeft de CREG de kosten die de dienst CHM met zich meebrengt niet kunnen verifiëren. We stellen wel vast dat dit vastrecht 27 euro/jaar (90 euro in plaats van 117 euro) lager ligt dan bij het gewone CHM-tarief.